

İSTANBUL KÜTÜPHANELERİ REHBERİ

Çiğdem MERCANLIGİL

Gerekli İngilizce ilâveleriyle yabancı turistler için de bir rehber olan bu kitabın 1965 kasımında Kütüphanecilik Haftası'nın ikinci yıldönümünde ilâveli beşinci basımı yapılmıştır. Eser, 1939 yılından beri kütüphanecilik, bibliyografya ve özellikle İstanbul kütüphaneleri hakkında eserler veren Bayazıt Devlet Kütüphanesi müdürü Muzaffer Gökman'ındır.

Önsözden sonra kitap üç bölüme ayrılmıştır:

- 1 — İstanbul Kütüphanelerinin adresleri (Adresses of The Libraries of Istanbul).
- 2 — Kütüphanelerimizde yazma ve basma sayısı (Count of The Printed Books and Manuscripts In Our Libraries).
- 3 — Muhtelif kütüphanelerin hâlen bulunduğu yer (The Present Location of The Various Libraries)

İç kapağın B yüzündeki bir nottan 1000 adet basıldığını öğrendiğimiz bu küçük kitaba sığdırılmış olan bilgiler bir hayli fazladır. Hitap ettiği okuyucunun genişliği kadar, söyledikleri de çoktur.

1453 yılından bu yana İstanbul'da kurulmuş olan kütüphanelerin listesi, kurucuları ve tarihleriyle beraber önsözünde verilmektedir. Yazma ve basma olarak ulusumuzun 700 yıllık kültür mirasının değerli hazinelerini saklayan İstanbul Kütüphanelerinin alfabe sırasıyla isimleri ve adresleri rehberin birinci bölümünü teşkil etmektedir. İkinci bölümde yazma ve basma olarak bu kütüphanelerdeki eser sayısı -kendilerine katılmış olan kütüphane ve toplu bağışlarla beraber- verilmektedir. Eserin üçüncü bölümü en enteresan bölümü olarak belirmektedir. Burada yüzlerce eski ve küçük kütüphanenin hâlen hangi kütüphane içinde bulunduğu bildirilmekte ve alfabe sırasında olduğu için faydalanmak kolaylaşmaktadır. Meselâ, Hüsrev Paşa Kütüphanesinin Süleymaniye Kütüphanesinde, M. Cevdet Kütüphanesinin Belediye Kütüphanesinde, Veliyüddin Efendi kütüphanesinin Bayazıt Devlet Kütüphanesi içinde bulunduğu bu alfabetik dizinden kolaylıkla bulunmaktadır.

Bundan sonraki baskılarının daha güzel kâğıda, resimli olarak ve çok sayıda yapılması arzu edilir.

Eser, «Yeni Çığır Kitabevi. Bayazıt - İstanbul» tarafından yayımlanmıştır. 40 sayfadır, fiyatı 300 kuruştur.

FRANSA'DA KÜTÜPHANECİLİK

Bayazıt Devlet Kütüphanesi kütüphanecilerinden Hayriye Nahabaş'ın yazdığı bu kitap, Fransa Kütüphaneleri hakkında bilgi vermektedir. 1965 yılında, İstanbul Kitabevinin «Küçük İncelemeler Dizisi: 2» seri kaydıyla çıkmıştır.

Kitap yedi bölüme ayrılıyor:

1 — **Kütüphaneciliğin meslek olarak ele alınması.** Bu bölümde, Fransa'da kütüphaneciliğin bir meslek halini almasını sağlayan tarihler, kişiler ve çalışmalar sıralanmıştır. Kütüphanelerin kendi örgütleri içinde durumu ve gelişimi incelenmiştir.:

2 — **Kitaplıklar teşkilâtı.** Bu bölümde kitaplıklar, mâli kaynakları, tekniği ve çeşitleri bakımından incelendikten sonra Bibliothèque Nationale'in çeşitli bölümleriyle okuyucuların faydalanma şartları sıralanmıştır. 3. bölümde **Üniversite Kitaplıkları**, 4. bölümde **Şehir Kütüphaneleri** incelenmektedir. 5. bölümde, kütüphaneciliğin meslek olarak ele alındığı Fransa'da, kütüphanede çalışanlar «uzman, kütüphaneci, yardımcı kütüphaneciler ve memurlar» olarak **Kütüphane Personeli** konu edinilmiştir. Kitabın son bölümü Fransa'da kitap satın alma ve teftiş komisyonlarının görevleri ve kararlarıyla ilgili belgelere ayrılmıştır.

Eserin 12 kaynaktan ibaret olan bibliyografyasının bir tanesi Fransızca bir makale, bir tanesi İngilizce bir kitap, on tanesi Türkiye'de yayımlanmış makale ve kitaplardır.

Görgü ve bilgi arttırmak üzere yurt dışına çıkan ve dönüşte edindikleri hakkında bir makale dahi yazmayanların çoğunlukta olduğu dikkate alınır, kitap, ayrıca önem taşımaktadır.

Vazifesini yapmış bir kütüphanecimizin gördüklerinden ve okuduklarından bizi de haberi kılan ve faydalandıran bu eseri bütün meslektaşlarımız için yararlıdır. 54 sayfa ve 200 kuruştur.